

CORNELIS LOOTS.

1767—1834.

WERKEN.

Gedichten: Julius Caesar. — Lierzang tot lof der Hollandsche Natie. — Nederlands verlossing in 1813. — De Mensch in drie zangen. — Op het tweede eeuwgetijde der beurs te Amsterdam, enz.

Loots werd te Amsterdam geboren, uit burgerouders, die hem eene behoorlijke opvoeding gaven, doch voor de ontwikkeling van zijn geest niet meer konden doen, dan hem lezen, schrijven en rekenen te laten leeren. Zijn vader, een gestreng, godsdienstig man, moest hij 's zondags, in den regel, tweemaal naar de kerk verzellen, waar het den jongen Cornelis aanstonds trof, hoeveel een leeraar toch wel moest hebben gelezen, om zoo veel in zulke schoone woorden te kunnen zeggen.

Toen de knaap dertien jaar oud was, moest er eene keuze gedaan worden van de betrekking, die hij eens in de maatschappij zou vervullen. Wel dweepte Cornelis met het denkbeeld eens den kansel te beklimmen, doch zijn vader oordeelde het onrechtvaardig, voor den oudsten zijner zes kinderen meer te doen, dan zijne middelen hem toelieten ook aan de overigen te besteden. Toen wilde Cornelis naar zee, want de praalgraven der zeehelden in de kerk, hadden zijn gemoed ook diep getroffen, maar met dit ijelijke denkbeeld kon zich zijne teedere moeder niet vereenigen, zoodat het er eindelijk op neêr kwam, dat Cornelis naar een kantoor werd gezonden.

Welk een ijzeren band het genomen besluit ook om zijn dichterlijk genie sloeg, dit wist zich toch een weg te banen. Bij toeval een deel van Vondels werken — den *Palamedes* en de *Hekeldichten* — benevens eene vertaling van Tasso's *verlost Jeruzalem* gevonden hebbende, las en bestudeerde hij beide werken ter sluips op den zolder, want zijn vader zou hem zulks als iets laakbaars hebben verboden.

Naar mate hij den geest dezer dichters leerde vatten, ontvlamde zijn dichtvuur. Hij begon, ofschoon hij nooit in den schouwburg was geweest, op zijn veertiende jaar aan twee treurspelen te gelijk, die echter 't licht niet zagen, daar de beginner al aanstonds inzag, dat hij, zonder wetenschappelijke kennis, nimmer iets kon worden.

Geheel onbekend met de oude talen, en de nieuwe slechts opperylakkig kundende leeren, dewijl zijne zorgen voor 't dagelijksch brood bijna al zijn tijd en hoofdbreken vorderden, wist hij voordeel te trekken uit den omgang met uitstekende menschen, onder welke vooral Helmers behoorde, wiens zuster hij huwde, na den dood zijner eerste vrouw.

Zijne eerste gedichten werden nameloos in nieuwsbladen geplaatst, en daar hij aanmoediging vond, werkte hij door en bewees bij iederen nieuweling, dat hij eene schrede verder was gekomen. Zijne hoofdstudie bleef Vondel, maar tot groot nadeel zijner voortbrengsels beschaafde hij ze niet genoeg, en trok hij geen partij van de gegronde aanmerkingen, welke hem werden gemaakt.

Een diepe afkeer van alle dwingelandij boezemde hem den vrijheidademenden *Lofzang op de Batavieren* in, die hem in groote ongelegenheid bragt, daar 't Fransch bewind, na 't verschijnen van dit gedicht te 's Gravenhage aanvraag deed, om den dichter in hechtenis te nemen; de kunstlievende Lodewijk wist hem nogtans te redden. Niet minder ontgloeide hij bij de heugelijke bevrijding van ons vaderland; de algemeene jubel ontlokte hem een gedicht, dat hij in tegenwoordigheid van Koning Willem en diens gezin uitsprak.

Hoe zeer de rampen van 't leven niet moede werden aan zijn huiselijk geluk te knagen, en men hem zelfs voor de voeten wierp, dat hij de dichtkunst moest laten varen om zijne zaken beter te kunnen waarnemen, hield hij 't hoofd op, en dong hij zelfs naar 't eermetaal tegen Tollens, wien hij in 't bezingen van Hugo de Groot, den lauwer afwon, doch voor wien hij in een gedicht op Egmond en Hoorne moest zwichten.

De
felijk
eene
verzor
rampen
vrouw
Hoew
bleef be
zijn laa
pijnen,
zoo zee
en zest
moeste
ontsliep

Vader
Het
Ge
De jaarg
Poetza

Neet
(aldus
van de
die van
Ruin
een be
dezen
wijs
Vlaam

De dood van Helmers gaf hem gelegenheid zijn voortref-
felijk hart in volle grootheid te toonen. Zijn zwager liet
eene weduwe, een zoon, een grijzen vader en twee on-
verzorgde zusters na, welke Loots, schoon zelf steeds met
rampen worstelend, en tegen den raad zijner geliefde
vrouw, meer dan hij welligt kon of mogt, bijstond.

Hoewel zijn geest tot in den ouden dag een jeugdig vuur
bleef behouden, namen de ligchaamskrachten van Loots, in
zijn laatste levensjaar, zigbaar af, door de martelende
pijnen, die het voeteuvel hem aandeed. Zijn lijden nam
zoo zeer toe, dat zijne betrekkingen, wien hij, schoon zeven
en zestig jaren oud, nog zoo onmisbaar was, naar zijn einde
moesten wenschen. Men wenschte niet te vergeefs. Hij
ontsliep weldra, diep betreurd door vriend en maag.

HENRICUS FRANCISCUS TOLLENS.

1780—1856.

WERKEN.

Vaderlandsche Romancen: De Echtscheiding. — Kenau Hasselaar. —

Het Turfschip van Breda. — Herman de Ruiter. — Jan Harink. —

De Jongeling van Westzanen, enz.

Gemengde Gedichten: De Overwintering op Nova Zembla. —

De jaargetijden. — Feestzang bij het huwelijk van onzen Kroonprins. —

Feestzang bij het eeuwfeest van de uitvinding der Boekdrukkunst. —

Lijkzang op Borger, enz.

Neêrlands geliefde volksdichter, Hendrik Tollens, Cz.
(aldus noemde en teekende hij zich steeds) was de vierde
van de dertien kinderen van een Rotterdamsch koopman,
die van een oud Vlaamsch adellijk geslacht afstamde.

Ruim twee jaren oud, zonden zijne ouders hem naar
een bemiddelden, kinderloozen oom te Amsterdam, om bij
dezen zijne opvoeding te erlangen. Hier werd hij dik-
wijls opgezocht door een oudoom uit Gent, een bekend
Vlaamsch rijmelaar, die bij het kind de eerste vonken van